

THE BOSNIA TIMES

Poznati bošnjački intelektualac prozvao Hasana Čengića Čengeparu

Latif: Rijeka pomornice prljavog novca stijevaju se u Sarajevu!

Direktor BBI banke Amer Bukvić kroz Sarajevo Business Forum priprema još jednu prevanu stoljeca

Već nas je Amer Bukvić, direktor BBI banke, počeo bombardirati svojim bombastičnim informacijama kako bi najavo svoj Sarajevo Business Forum (SBF) izjavioši da ove godine očekuje oko 1.000 učesnika iz 30 zemalja.

Kako tvrde organizatori, ove godine u fokusu mu je Indija, ali imamo najavljen dolazak i velikih drugih delegacija iz Indonezije, Pakistana, Emirata, Saudijske Arabije, Bahreina, Azerbejdžana, ali očekuje da će biti još zainteresiranih.

Direktor BBI-ja Bukvić izjavio je kako SBF organizira zajedno sa Islamskom razvojnom bankom iz Saudijske Arabije uz pokroviteljstvo Predsjedništva BiH. To bi bilo to što Bošnjaci mogu znati o ovoj vjerovatno ublednoj, odnosno prevani stoljeca!

Tek smo u problemu

Pošto sam baš jedini u Sarajevu ukazivao na ovaj problem rukovođeci se više intuicijom te poznavanjem aktera koji stoje iza ove ideje, uspio sam skrenuti pažnju nekim ozbiljnim, hajde da kažem savjesnim Bošnjacima, koji su mi dali dodatne informacije i edukaciju iz ove oblasti kako bi mi potkrijepili moje sumnje u opasne Bukvićeve rabore.

Uzged sam „iz prve ruke“ saznao da niti Haris Silajdžić niti Bakir Izetbegović nemaju nikakvu ulogu u ovoj bošnjačkoj prevani stoljeca, a kamoli da kontroliraju Bukvića, kako sam javno na televiziji u nekoliko navrata ustvrdio.

Offshore poslovanje predstavlja zakonit vid korištenja pogodnosti legislativa pojedinih zemalja ili određenih zona u drugim ze-

mijama radi oslobađanja vlastitog biznisa poreznih i drugih opterećenja uz istovremeno korišćenje pogodnog poslovnog ambijenta u vlastitoj ili trećoj zemlji.

Uprkos legalnosti ovakvog poslovanja, postavlja se pitanje njegove etičnosti, ali prije svega porijekla imovine subjektata koji se bave ovakvim vidom poslovanja, jer ono pruža i zaštitu imovine svojih klijenata najčešće bez osvrta na to da li je ona stečena na zakonit način, a pogotovo halal.

Tipičan oblik offshore preduzeća je IBC (International Business Company). To mogu biti kompanije raznih proizvodnih ili trgovačkih profila ili banke. Zato obično u svom nazivu nose etiketu „international“.

Postoji veliki broj uglavnom manjih zemalja u svim dijelovima svijeta, ali i određeni ex-zona u razvijenim zemljama koje se koriste kao tzv. porezni rajevi. U ovom tekstu ćemo se osvrnuti na dvije offshore oaze: otok Labuan, koji je teritorija Malezije, te Dubai, emirat u sastavu Ujedinjenih Arapskih Emirata.

Porez na dividende

Otok Labuan nalazi se nedaleko od velikog otoka Bornea i zauzima centralni dio Malajskog arhipelaga, te je stoga podjednako udaljen pomorskim ili zračnim putem kako od glavnih gradova zemalja tog regiona: Kuala Lumpur, Džakarta, Manila, tako i od drugih offshore oaza poput Singapura i Hong Konga, a u neposrednoj blizini mu je i Sultan Brunnej, koji je također offshore oaza.

Labuan je pogodno mje-

Hasan Čengić: Nekadašnji partijski drug i saborac Nedžad Latifć otkrio ga naziva Čengeparu

Nedžad Latifć: Uz pomoć finansijskih savjetnika razotkriva opasnu pranje novca

sto za poslovanje i zaštitu imovine bez obzira kako je stečena: nema poreza na dobit, taksi, poreza po odbitku, poreza na dividende, naknade za usluge itd. Povrh svega i plate direktora kompanija nisu oporezovane. Na Labuanu je trenutno registrovano oko sedam hiljada kompanija, ipak, to je u drugom planu. U prvom planu je registracija podružnica većeg broja uglednih svjetskih banaka.

Na popisu ovih finansijskih subjektata koji koriste pogodnosti malezijskog otoka Labuan nalaze se i četiri najprominentnije banke članice američkog FED-a: J.P. Morgan, Bank of America, Citibank, te Goldman and Sachs. Tu su i ugledne evropske banke poput Deutsche Banka i Evropske kreditno-investicijske banke LTD te nekoliko jakih kineskih i japanskih banaka,

među kojima su najjače kineska Industrijsko-komercijalna banka i japanska Mitsubishi banka, obje među tri najjače banke u svijetu.

Znaatan broj banaka na ovom spisku su one koje dolaze iz islamskih zemalja, od čega pažnju privlači Nacional Bank Abu Dhabi, koju je početkom ovog stoljeca bio glas o pranju novca od narkotika, povezanosti sa Vartkanskom korporacijom i finansiranjem talibanskog pokreta, ali već čitav niz godina nema takvih optužbi na društvenim mrežama i štampi. Poslovno su za Pakistan i njegov finansijski centar Karači vezane i islamske banke Dubajta i Abu Dabija, koje ćemo u tekstu kasnije opet spomenuti.

I same malezijske banke s islamskim predznakom registrovane su na ovom otoku. Najjača među njima je CIMB,

NOVA PREVARA SA BBI BANKOM

Dubai ima zaključen ugovor o sprečavanju dvostrukog oporezivanja sa 47 zemalja, među kojima su Malezija i BiH.

Medu tim zemljama ima i onih koje su također offshore oaze. To je uobičajena praksa, jer se kapital i njegovo porijeklo najbolje čuvaju u kombinacijom registracija u više offshore oaza. Naprimjer, čest je slučaj da se u jednoj offshore jurisdikciji osnuje fondacija, a zatim u drugoj jurisdikciji registrira firma koja je vlasništvo te fondacije, a istovremeno firma kao pravno lice vrši funkciju upravnog odbora fondacije čije je vlasništvo.

Bukvić: Sja se krije iza raznih navodno islamskih finansijskih akrobacija

U našoj zemlji imamo primjer banke BBI, čiji su osnivači zvanično emi-

raćanske banke: Islamske banke iz Dubajta i Abu Dabija, te dijelom i Islamska razvojna banka iz Džede, ali je kadar Banke uglavnom školovan u Maleziji.

Islamske banke Dubajta i Abu Dabija su počele kao filijale Razvojne banke iz Džede, kao što je i BBI. Razvojna banka iz Džede uspostavila je tješnju saradnju sa Malezijom 1994, otvarajući svog regionalnog ureda u Kuala Lumpur. Dakle, ovdje se radi o onome što se u bankarstvu naziva „povezana lica“.

Nakon što je u svjetsku javnost isplivao skandal sa curetanjem podataka o offshore fondacijama i firma-

ma sa Paname, nije isključeno da se slično dogodi i sa drugim poreznim rajevima, tim prije što međunarodni istražni organi već sumnjaju na postojanje offshore fondacije u Dubaju na kojoj se nalazi dobro dio novčanih sredstava koje je bio namijenjen za odbranu BiH u ratu.

Ako bi to nekad bilo i potvrđeno, to bi posložilo kockice mozaika preplivanja finansijskih tokova između geografski udaljenih područja Arapskog poluotoka i Malajskog arhipelaga, koji je već deceniju i po presudno utječu na zbrivljanja na političkoj i ekonomskoj sceni naše zemlje.

Dubai - Klasični porezni raj

Za razliku od Labuana, koji važi za finansijski centar, Dubai se smatra više klasičnim poreznim rajem. Osim oslobađanja od poreza, preduzeće registrovano u Dubaju nema obavezu podnijeti nikakve izvještaje, a svi podaci o vlasnicima i direktorima strogo su čuvana tajna do te mjere da Dubai ne razmjenjuje ni informacije sa drugima

koja pokriva sve zemlje ASEAN-a, zaum Al-Hidayah banka, dio Al-Hidayah Groupa, koja se bavi gradnjom visokih zgrada, npr. tornjeva koji je u Kuala Lumpuru nadvisuju nad dijelom ovog grada gdje su ambasade promijenitih zemalja, čak gradnja dva nova grada u blizini glavnog grada Malezije.

Ipak Čengeparu

Tu je i Kuvajtska finansijska kuća, finansijska uspostavljena koja investira u dvije oblasti: nekretnine, tj. gradnju zgrada, i, vjerovatno pogadate, telekom-ustuge. Poimama za gradnjom visokih zgrada sa antenama zahvalila je kako Malajski arhipelag tako i Arabijski poluotok te došla i do Sarajeva. Sve to čini da se Labuanu offshore krugovima percipira uglavnom kao bankarski, odnosno finansijski centar.

Medu poslovnim ljudima slovi kao finansijski centar posebno pogodan za muslimane i Kineze, tj. kompanije koje posluju sa njima ili od njih sakupljaju novac. Labuan u svjetskom javnom miješanju bješe glas mjesta za prikriivanje novca i utaju poreza.

zemljama.

Povrh toga, bankovni sistem u Dubaju pokazuje veliku fleksibilnost prema firmama registrovanim u svom emiratu uz također poslovanju totalno povjerljivosti pđdataka o klijentima. Zaštvaranje inovativnog rešenja u Dubaju dovoljno je samo otići u poznat zemlje u kojoj će se otvoriti račun.

Bosnala, malezijski kapital prisutan je u gradnji, naprimjer, Vrtova Rivertine, zgrade Malezijsko-bosanske investicijske grupe u ulici Ghravicka 4, gdje su sada smještene holandska ambasada i Ured ombudsmena, Malezijske džamije na Breki, dijela Kliničkog centra Koševo itd, ali možda je u ovom kontekstu najintrigantnija adaptacija zgrade Unionnvesta na Vrbani, ulica Emeritka Bluma 1, u koju se potom uselio OHR. Dio sredstava je utrošen i na gradnju nekih cesta, a bilo je planirano da malezijski kapital učestvuje i u gradnji Koridora 5C.

U samoj Maleziji ovakvo nešto ipak nije moglo trajati vječno, pa je još 2005. tadašnji malezijski premijer Badawi pokrenuo istragu o izgradnji raznih objekata po svijetu pomoću kapitala sa Labuana. I u Sarajevo su dolazili tada istražitelji malezijske policije, o čemu su u to vrijeme pisali i domaći mediji. Svejedno, i bez malezijskog zaleđa, u BiH se nastavila utrka u gradnju markantnih objekata bez opredviđanom ekonomskog cilja, o čemu ćemo pisati u narednom periodu.